

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.493/2015/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője: ----

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Bélik Mihály ügyvéd

A per tárgya: rendkívüli felmondás jogellenességének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Tatabányai
Törvényszék

2.Mf.20.003/2015/4.

(közbenső ítélet)

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.95/2013/4.
(közbenső ítélet)

Rendelkező rész

A Kúria a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.003/2015/4. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra -

70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A szerszám-anyaggazdálkodó munkakörben foglalkoztatott felperes munkaviszonyát az alperes jogelődje 2010. augusztus 9-én kelt, augusztus 24-én postára adott, és augusztus 25-én kézbesített rendkívüli felmondással megszüntette. Az indokolás szerint a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, jelentős mértékben megszegte. 2010. augusztus 6-án F.G. raktárvezető szóbeli, majd azt követően A.J. adminisztratív igazgató írásbeli kérése ellenére nem adta át az alperes tulajdonát képező fűrészszerszám rajzokat azzal a kijelentéssel, hogy azt nem is szándékozik megtenni. Ezáltal veszélyeztette a termelést. A felperes megsértette továbbá a munkaszerződés pontját, amelyben tudomásul vette, hogy a munkáltató cégével kapcsolatos összes irat a munkáltató tulajdonát képezi, ezeket bizalmasan kezeli, ezekkel kapcsolatos információkat nem adhat illetéktelen személyeknek, és nyilvánosságra sem hozhatja a munkáltató írásbeli hozzájárulása nélkül.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes a keresetében a munkaviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását arra hivatkozással kérte, hogy korábban a szerszám rajzokat folyamatosan kérésre átadta, a perbeli esetben azonban nem a munkáltató tulajdonát képező rajzról volt szó, mert azt nem vette be a fejlesztésbe. Munkaköri feladatai közé nem tartozott a rajzok készítése, azok nem is válhattak a munkáltató tulajdonává, és nem volt köteles az alperes rendelkezésére bocsátani azokat, a munkaszerződését pedig nem sértette meg.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes a munkaszerződéséből fakadó kötelezettségét alapos ok nélkül megszegte, az utasítás teljesítését megtagadta. Ez olyan súlyos munkafegyelem-sértő magatartás, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.95/2013/4. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, az a közbenső ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg.
- [5] Az alperes a perben nem bizonyította, hogy a felperesnek munkaköri

kötelezettsége volt a fúrószerszám rajzok készítése. 2010. augusztus 6-án a felperes a saját maga által készített szerszámrajzok átadását tagadta meg. Korábban a fúrórajzokat többször is az alperes kérésére átadta, azok alapján a fúrókat le is gyártották. A szerszámrajzoknak tehát meg kellett lennie a cég beszerzési részlegénél, és a gyártócégnél is.

- [6] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes jogszerűen tagadta meg a rajzok átadását az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 104. § (3) bekezdésére tekintettel. A felperes a perben bizonyította, hogy a fúrókkal hibásan gyártott keréktárcsák veszélyeztették a gépkocsivezetők testi épségét. A munkáltató mindezek alapján az Mt. 96. § (1) bekezdésébe ütközően élt a rendkívüli felmondás jogával.
- [7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.609/2013/4. számú közbenső ítéletét a Kúria Mfv.I.10.062/2014/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte a törvényszéket új eljárásra és új határozat hozatalára utasítva. A másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (2) bekezdés, 235. § (1) bekezdés, 253. § (3) bekezdés rendelkezéseit megsértve állapította meg a rendkívüli felmondás elkésettségét, továbbá a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezése ellenére a felperes vétkes kötelezettségszegése súlyának értékelése során figyelembe vett szempontokról nem adott számot.
- [8] A megismételt eljárásban a Tatabányai Törvényszék a 2.Mf.20.003/2015/4. számon hozott közbenső ítélettel az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.
- [9] Rögzítette, hogy a megismételt eljárásban a felperes személyesen hivatkozott az Mt. 96. § (4) bekezdésének a megsértésére. E határidőt anyagi jogszabály állapítja meg, amely nem elévülési jellegű, hanem jogvesztő, ezért annak megtartottságát az igényérvényesítés során a bíróság vizsgálni köteles. A törvényszék fenntartva a korábbi közbenső ítéletben tett megállapítást, miszerint a munkáltató a szubjektív tizenöt napos határidőn túl élt a rendkívüli felmondás jogával, rögzítette, hogy nem az alperes által hivatkozott 2010. augusztus 9-e a tudomásszerzés időpontja. E napon ugyan a munkáltató a számítógépről adatokat nyomtatott ki, de a perben végig azt hangsúlyozta, hogy a rendkívüli felmondás indoka a felettes utasításának indok nélküli megtagadása volt 2010. augusztus 6-án. A Kúria azonban a végzésében azt írta elő, hogy a megismételt eljárásban a rendkívüli felmondás indokainak jogszerűségében kell érdemben állást foglalni, ezért a törvényszék vizsgálta, hogy az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételeknek megfelelt-e a munkáltató intézkedése.
- [10] A felek nyilatkozatai, a csatolt munkaköri leírás alapján megállapította, hogy a felperessel közölt munkaköri feladatok között nem szerepelt szerszámrajzok készítése. A munkaköri leírást nem módosították annak ellenére sem, hogy a felperes 10 éven keresztül készített fúrószerszámrajzokat, és az Mt. 76. § (5)

bekezdés alapján a munkaszerződés kötelező tartalmi elemét jelentő munkakörön azon munkákat kell érteni, amelyet a munkavállaló elvégezni köteles. A felek egyező nyilatkozata szerint az alperesnél kialakult gyakorlat az volt, hogy munkavállalóknak újítási lapon lehetőségük volt újítási javaslatot a fejlesztési bizottsághoz benyújtani. Annak elfogadása esetén a munkavállalót anyagi ellenszolgáltatás illette meg. Azokat a javaslatokat, amelyeket újításként nem értékelték, nem vonták be a termelésbe. Ebből is következik, hogy a fúroszerszámrajzok készítése és átadása nem tartozott a felperes munkakörébe.

- [11] Az alperes olyan rajzok átadására utasította a felperest, amelyeket ő már korábban leadott, újításként azonban a munkáltató a fejlesztésbe nem vonta be. Munkaköri kötelezettség hiányában azonban nem állapítható meg az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségszegés, továbbá a munkahelyi felettes a felperest nem utasíthatta e rajzok átadására jogszerűen. Így a felperes terhére az utasítás megtagadása nem volt megállapítható.
- [12] A perbeli fúroszerszám rajzokat az alperes a termelésbe nem vonta be, és már azokat korábban leadták a részére, ezért legfeljebb az Mt. 3. § (1) bekezdés szerinti együttműködés körében a felperestől elvárt magatartásként lett volna értékelhető, hogy a munkaköri feladataiba nem tartozó fúroszerszám rajzok átadásának önként nem tett eleget, de ez nem tekinthető olyan súlyú kötelezettségszegésnek, amely megalapozza a rendkívüli felmondást.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a közbenső ítélet „megváltoztatását”, és a felperes keresetének elutasítását kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1), (2) bekezdése, 163. § (2) bekezdése, Mt. 96. § (1) bekezdés a) és b) pontja, (4) bekezdése megsértésére hivatkozott.
- [14] Álláspontja szerint jogszabálysértő a törvényszék megállapítása, miszerint az Mt. 96. § (4) bekezdésében írt szubjektív jogvesztő határidőt elmulasztotta. A felperes az utasítást 2010. augusztus 6-án tagadta meg, de a munkáltató 2010. augusztus 9-én került abba a helyzetbe, hogy mérlegelhesse a felperes jogsértésének a súlyát. Az e napon számítógépről kinyomtatott adatok alapján lehetett eldönteni, hogy az utasítás megtagadásának milyen egyéb (termelést veszélyeztető) következményei lehetnek.
- [15] A felperes a megismételt eljárásban benyújtott összefoglaló beadványában maga is 2010. augusztus 9-étől számítja a tizenöt napos határidőt. Ezért a törvényszék a Pp. 163. § (2) bekezdés, 206. § (1) és (2) bekezdés figyelmen kívül hagyásával állapította meg a határidő elmulasztását, továbbá a kereseti kérelmen túlterjeszkedve foglalt állást a rendkívüli felmondás közlésének elkésztéséről.

- [16] A törvényszék iratellenesen állapította meg a felperes munkaköri kötelezettségeit. A felperes e-mailben és a perben többször is előadta, hogy 10 éve foglalkozott fűrórajzok készítésével, melyeket a munkáltató fel is használt, ezért alappal nem hivatkozhatott arra, hogy jogszerűtlenül utasították azok átadására.
- [17] A törvényszék a felperes munkaszerződésének pontja előírásait nem értékelte, és azt a tényt sem, hogy erre az alperes a rendkívüli felmondásban hivatkozott. A törvényszék a Pp. 206. § (1) és (2) bekezdés megsértésével okszerűtlen mérlegelés eredményeként vonta le következtetését, hogy a felperes munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét nem szegte meg. A rendkívüli felmondás az Mt. 96. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján megalapozott.
- [18] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában történő fenntartását kérte.
- [19] Hivatkozása szerint a fűrórajzok készítése nem szerepelt a munkaköri kötelezettségei között, ezért a rendkívüli felmondás alapját lényeges kötelezettségszegésként nem képezhette azok átadásának megtagadása figyelemmel arra is, hogy a fűrórajzok a munkáltatónál rendelkezésre álltak.
- [20] Az alperes a rendkívüli felmondás kiadására előírt tizenöt napos szubjektív határidőt elmulasztotta, mert az 2010. augusztus 23-án lejárt, a munkáltató az intézkedését pedig 2010. augusztus 24-én adta postára. A késedelmet vizsgálat lefolytatása nem indokolhatja, mert nem történt ilyen.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [22] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint értékelt felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálja felül a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján.
- [23] Az alperes a rendkívüli felmondás elkésettségére vonatkozó jogerős ítéleti megállapítást a bizonyítékok jogsértő értékelése miatt a [Pp. 163. § (2) bekezdés, 206. § (1) – (2) bekezdés rendelkezéseire hivatkozással] támadta. Más eljárásjogi szabálysértésre jogszabályhely megjelöléssel [Pp. 235. § (1) bekezdés, 253. § (3) bekezdés, 221. § (1) bekezdés] nem hivatkozott. Ezért a felülvizsgálati kérelem keretei között arról kellett állást foglalni, hogy a felperes a megismételt eljárásban a törvényszék előtt megalapozottan hivatkozott-e a rendkívüli felmondás elkésettségére, és az Mt. 96. § (4) bekezdése megsértéséről jogszerűen foglalt-e állást.
- [24] Az alperes alaptalanul állította a Pp. 163. § (2) bekezdése megsértését. Az általa felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott felperesi előadás kifejezetten a rendkívüli felmondásra nyitvaálló tizenöt napos szubjektív határidő egy nappal történő elmulasztását állította. Ezért a határidő megtartottsága vonatkozásában a feleknek nem volt egyező perbeli előadása.

- [25] A rendkívüli felmondás alapjául szolgáló kötelezettségszegésként megjelölt utasítás megtagadása a felperes részéről 2010. augusztus 6-án történt. Nem vitatottan erről a munkáltatói jogkörgyakorló e napon tudomást szerzett. Alaptalanul hivatkozott az alperes a késedelem kimentéseként a felperes által számítógépen tárolt adatok 2010. augusztus 9-ei megszerzésére. Az irat mellékleteként csatolt jegyzőkönyv szerint 2010. augusztus 6-án készítettek másolatot a felperes által használt számítógép winchesteréről, továbbá a rendkívüli felmondás indoka nem valamely konkrét rajz, hanem általában a fúrószerszám rajzok átadásának indok nélküli megtagadása volt.
- [26] Tekintettel arra, hogy a rendkívüli felmondás alaki okból az Mt. 96. § (4) bekezdésébe ütközés miatt elkésettség folytán jogellenes, így annak tartalmi vizsgálata, a kötelezettségszegés értékelése szükségtelen.
- [27] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [28] A pervesztes alperes a 6/1986. (IV.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján köteles a felülvizsgálati eljárási illeték viselésére, melynek összegét a meg nem határozható pertárgyérték alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja második fordulata szerint számított illetékalapra vetítve az 50. § (1) bekezdés szerint számított.
- [29] A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, így az erről szóló határozathozatalt a Kúria a Pp. 79. § (1) bekezdés alapján mellőzte.
- [30] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2016. április 13.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián Blanka s.k. bíró,
dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő